

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Bijlage(n):

Ons kenmerk: 209274
Contact: K. Weeda
Mobiel: 0180 698374
E-mailadres: k.weeda@bar-organisatie.nl
Datum: 13 oktober 2020

Betreft: corona scenario's en risico inventarisatie.

Geachte raadsleden,

In maart 2020 is Nederland in een lock-down situatie terecht gekomen als gevolg van het coronavirus. In juni werden deze vergaande maatregelen enigszins versoepeld. Wereldwijd was het virus echter nog niet onder controle. Gedurende de zomermaanden was het vooral wennen aan de nieuwe situatie. Half september stijgt het aantal besmettingen hard en zijn nieuwe maatregelen genomen om een verdere verspreiding te controleren.

Inmiddels lopen de onzekerheden voor grote groepen Nederlanders op, neemt de maatschappelijke onrust toe en groeit de onzekerheid over de economie.

Kortom er is veel onduidelijk, ook voor de financiële gevolgen van gemeenten. In deze notitie proberen we inzicht te geven in de huidige stand van zaken en blikken wij voorzichtig vooruit.

Financiële ontwikkelingen 2020

Het is duidelijk dat de Coronacrisis zich voordoet in een tijd waarin veel Nederlandse gemeenten er reeds financieel minder sterk voor staan. Schades en risico's die worden veroorzaakt door corona zijn niet of moeilijk op te vangen.

Door het Rijk zijn inmiddels 2 compensatiepakketten voor decentrale overheden opgesteld en uitgekeerd. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de kosten die onder andere gemeenten hebben gemaakt in de eerste periode van de crisis. De informatie hierover is opgenomen in de RIB inzake de september-circulaire 2020.

De raming voor de Corona-gerelateerde kosten voor het jaar 2020 is opgenomen in de 2^e Turap 2020.

Ontwikkelingen gemeente na 2020

De omvang, de impact en de doorlooptijd van de crisis zijn nagenoeg onmogelijk in te schatten door het groot aantal onzekerheden. Dit levert binnen de organisatie meer vragen dan antwoorden op waardoor op dit moment niemand zich aan een voorspelling van de duur en de financiële effecten durft te wagen. Om toch een beeld te krijgen van de (financiële) impact is op een andere methode teruggevallen en zijn wij langs de lijn van scenario's en risico analyse in staat een bandbreedte aan te geven van de mogelijke financiële gevolgen.

Het Centraal Planbureau heeft hiervoor een aantal scenario's ontwikkeld. Deze scenario's zijn nog steeds richtinggevend voor het risicomanagement:

1. Contactmaatregelen duren 6 maanden. Industrie wordt zwaarder getroffen, omdat ook leveringsproblemen ontstaan. Recessie in 2020, gevolg door herstel in 2021. Werkloosheid loopt iets op.
2. Contactmaatregelen duren ook 6 maanden, maar leiden tegelijk tot problemen in het financiële stelsel. De recessie duurt 1 jaar, met een traag herstel in 2021. Bedrijven moeten met overheidshulp worden gered. Werkloosheid loopt snel op.
3. Contactmaatregelen duren 12 maanden. De recessie houdt 1,5 jaar aan en herstel in 2021 blijft uit als gevolg van financiële problemen in het stelsel, ook in het buitenland. Nog meer bedrijven moeten worden gered. Werkloosheid loopt nog wat sneller op.

De scenario's zijn zo gekozen om enkele van de voornaamste onzekerheden te illustreren, en zo een indruk te geven van wat mogelijke maatschappelijke en economische consequenties zijn.

De scenario's 1 en 2 achten wij op dit moment niet meer realistisch om mee te werken.

Andere scenario's zijn denkbaar.

Naast de scenario's van het CPB wordt in onze organisatie vanuit strategie gewerkt de aan een totale impact analyse van de corona crisis. Hierbij gaat het om inzichten in de maatschappelijke effecten van deze crisis. Deze analyse is gebaseerd op een aantal scenario's waarin de nadruk ligt op het vertrouwen van de bevolking in het overheidsoptreden en de duur van de coronamaatregelen.

4. Doorkijk

Wat mogelijk gaat gebeuren is sterk afhankelijk van hoe lang we met beperkende maatregelen te maken hebben. In het meest negatieve scenario (3) houdt de recessie volgens de inschatting van het planbureau anderhalf jaar aan. In dat geval is er een reële kans dat veel bedrijven in de problemen komen, de werkloosheid ongekend hoog uitkomt, de economie fors krimpt en de staatsschuld verder stijgt.

Om een gedetailleerde doorkijk per gemeente te maken ontbreekt op dit moment de benodigde informatie. Op basis van vergelijking en gemiddelden van de al wel beschikbare informatie kan wel een risico inschatting worden gedaan voor wat betreft de impact van de coronacrisis en de risico's.

Hierbij wordt, net als in de landelijk doorkijk, een "best & worst" case scenario's geschetst. Dit soort inschattingen maak je om nu bewust te zijn van de mogelijke keuzebeperkingen op de middellange termijn. Een doorkijk op gemeente specifiek detailniveau is op dit moment helaas nog niet haalbaar. Deze risico-inschatting is wel de best beschikbare informatie die past de bij de schaal van onze gemeente op dit moment om in te kunnen spelen op scenario 3.

Gemeente Albrandswaard

Hieronder treft u een overzicht van de 10 grootste corona gerelateerde risico's.

10 Belangrijkste Corona risico's Albrandswaard					
Risico nummer	Risico	Gevolgen	Kans	Max. financieel gevolg	Invloed
R1466	CORONA - Hogere uitgaven volksgezondheid en open einde regelingen i.r.t. WMO, jeugdzorg; specifiek acute zorg aan huis eenzamen	geld - hogere uitgaven	90%	€ 800.000	56.87%
R1500	CORONA - Extra kosten i.v.m. Corona worden niet door rijk gecompenseerd en buiten trap-op systeem geplaatst	geld - -	50%	€ 800.000	26.49%
R1482	CORONA - Inkomsten; minder huurinkomsten o.a. cultuur, sport, welzijnsorganisaties	geld - -	90%	€ 50.000	3.31%
R1504	CORONA - Extra kosten ICT en Communicatie	geld - Met als gevolg extra kosten noodmaatregelen	90%	€ 50.000	2.94%
R1458	CORONA - Minder inkomsten; door uitstel betaaltermijnen/ toename debiteuren	geld - vertraging inkomsten (cashflow) , evt. aanleggen noodzakelijke buffer	50%	€ 100.000	2.64%
R1463	CORONA -Inkomsten; inbaarheid van gemeentelijke belastingen retributies, WOZ, drinkwater, riool, toeristen & forensen belasting	geld - -	70%	€ 30.000	1.47%
R1502	CORONA - Meer beroep op openbare orde en handhaving	geld - Extra middelen; Meer inzet (extra) handhavers (oa. BOA's)	90%	€ 20.000	1.33%
R1490	CORONA - Extra inzet van van GOHR/GGD en andere verbonden partijen	geld - extra bijdrage verbonden partijen (via VRR)	90%	€ 20.000	0.95%
R1499	CORONA - Ad hoc kosten crisis noodmaatregelen	geld - Meer thuiswerken; Aanpassen processen; Fysieke aanpassingen KCC	90%	€ 20.000	0.95%
R1480	CORONA - Veiligheid; hogere kosten schoonmaak/ reiniging	geld - - er komt meer werk bij op een hogere frequentie	50%	€ 60.000	0.79%

Totaal grote risico's: € 1.920.000

Overige risico's: € 65.000

Totaal alle risico's: € 1.985.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 1.985.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Het totaal aan corona gerelateerde risico's bedraagt voor scenario 3 € 1.985.000.

Omdat niet alle risico's tegelijk in maximale omvang zullen optreden is net als in de begroting met behulp van een risicosimulatie de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 1.434.000 voor scenario 3.

Voor het de scenario 1 komt dat uit op € 840.000 en voor scenario 2 op € 960.000.

In de primitieve begroting 2021 – 2024 is, zonder rekening te houden met corona, een inschatting gemaakt van de risico's. De benodigde weerstandscapaciteit is berekend op € 3.965.799.

De beschikbare weerstandscapaciteit € 29.336.100.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen primitieve begroting 2021} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 29.336.100}{€ 3.965.799} = 7,4$$

$$\text{Ratio weerstandsvermogen inclusief 1}^{\text{e}} \text{ begrotingswijziging 2021} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 15.216.300}{€ 3.965.799} = 3,8$$

Benodigde weerstandscapaciteit op alleen corona gerelateerde risico's, op basis van de simulatie, bedraagt: € 1.434.000. Deze wordt opgeteld bij de reeds benodigde weerstandscapaciteit. De ratio, inclusief Corona, wordt dan als volgt.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen inclusief 1}^{\text{e}} \text{ begrotingswijziging 2021 en Corona} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 15.216.300}{€ 5.399.799} = 2,8$$

Wanneer we de totale benodigde weerstandscapaciteit inclusief corona afzetten tegen de beschikbare weerstandscapaciteit ná 1^e begrotingswijziging komt het ratio weerstandsvermogen op 2,8. Dit is nog steeds klasse A/uitstekend.

Dit is slechts een momentopname waarbij nog geen duidelijk beeld bestaat over de totale compensatie en werkelijke schade. In bovenstaande zijn de effecten van de septembercirculaire en het corona steunpakket nog niet verwerkt.

De normtabel biedt de landelijk geaccepteerde waardering van het berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het vervolg

Bij de jaarrekening 2020 wordt u geïnformeerd over de totale financiële gevolgen van corona over het boekjaar 2020. Tevens proberen wij dan opnieuw informatie te verstrekken over de ontwikkelingen van de financiële risico's als gevolg van corona. Hierin proberen wij steeds meer lokale informatie op te nemen.

Met vriendelijke groet,
het college van de gemeente Albrandswaard,
de secretaris, de burgemeester,

Hans Cats

drs. Jolanda de Witte